

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-002-и назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ вобаста ба диссертатсияи Маҷидов Парвизҷон Имомназарович дар мавзуи «Истифодаи шароитҳои психологӣ-педагогӣ дар инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050300-Психология (6D050307-Психологияи педагогӣ)

Бо қарори Шурои диссертатсионии 6D.KOA-002 аз 20.11.2024 комиссияи экспертӣ дар ҳайати 3 нафар тасдиқ карда шуд: Иббодов Маҳмадулло Орифович, доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фалсафаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, раиси комиссияи экспертӣ, Саидзода Баҳрулло Хол, доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050300-Равоншиносӣ, муаллими калони кафедраи психологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, узви комиссия, Шарипов Анвар Абдурасулович, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, сардори раёсати илм ва инноватсияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, узви комиссия.

Мавзуи таҳқиқотии диссертатсионии Маҷидов Парвизҷон Имомназарович дар шароити кунунӣ мубрам буда, дорои аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Диссертатсия мутобиқи талаботи низомномаи Шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ба тасвиб расидааст, иҷро шудааст.

Кори диссертатсионӣ дар ҷаласаи кафедраи умумидонишгоҳии психологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз 25.06.2024, суратҷаласаи №5 муҳокима гардидааст.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31–33 ва 53–и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст ҷавобгӯ мебошад.

Натиҷаҳои кори илмӣ – таҳқиқотии Маҷидов Парвизҷон Имомназарович: 13 номгӯи мақолаҳои илмӣ ба таърифи расида мебошад, ки аз ин миқдор 6–тояшро маҷаллаҳои тақризишавандаи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 7–тои боқимондашро маводи конференсияҳои ҷумҳуриявӣю байналмилалӣ ташкил медиҳанд.

Мақсади таҳқиқот - аз ҷиҳати назариявӣ омӯхтан ва ба таври амалӣ муайян намудани хусусиятҳои психологӣ-педагогии инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо асоснокии методологияи муқаррароти ибтидоии кори илмӣ, истифодаи усулҳои, ки ба объект, предмет, вазифаҳо ва мантиқи таҳқиқот мутобиқанд, айнан такроршавии натиҷаҳо ва аёнӣи маълумотҳои ҳосилшуда, таҳлили

миқдорӣ ва сифатии онҳо, мутобиқати натиҷаҳои ҳосилшуда ба фарзияи таҳқиқот таъмин шудааст.

Навгони илмӣ таҳқиқот:

– дар илми психологияи тоҷик бори аввал дар доираи раванди таълим маҷмуи нуқтаҳои ибтидоии асосҳои психологию педагогии ташаккули малақаҳои муоширати хонандагони синфҳои ибтидоӣ мавриди омӯзиш қарор гирифт.

– тартибу меъёрҳои хусусиятҳои психологӣ ва педагогии инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ бо омӯзгорон ва ҳамсолон дар чараёни таълим мушаххасан муайян карда шуд.

– меъёр ва дараҷаҳои хусусиятҳои психологӣ-педагогии инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим муқаррар карда шуд.

– усул ва роҳҳои истифодаи методҳои психологӣ-педагогӣ дар чараёни инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим тариқи ташҳиси эксперименталӣ санҷида ва исбот гардид.

– дар асоси таҳқиқотҳои назариявӣ ва озмоишӣ тавсияҳои илмӣ-амалӣ оид ба инкишофи хусусиятҳои психологӣ-педагогии муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим таҳияву коркард шуданд.

Нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда:

1. Раванди таълимии синфҳои ибтидоӣ ҳамчун муҳити мусоид барои азхудкунии малақаҳои муошират бо дигарон ва азхудкунии шаклҳои гуногуни муошират чи шифоҳӣ ва ҳам ғайривербалӣ ба ҳисоб меравад. Натиҷаи ин аст, ки кӯдаки синни хурди мактабӣ ҳамчун субъекти мукамал тадричан ташаккул ёфта, минбаъд барои ба муҳити иҷтимоии нав ва нисбатан мураккаб мутобиқ шудан, махсусан дар байни ҳамсолон бомуваффақият омода мешавад.

2. Малақаҳои муошират ва хусусиятҳои психологӣ-педагогии рафтори иҷтимоии хонандагони хурдсолро дар раванди таълим бо ёрии бозҳои дидактикӣ инкишоф додан лозим аст, зеро ин шакли фаъолият метавонад фикррониро фаъол, нутқро сайқал ва захираи луғавии ин гурӯҳи бачагонро бой гардонид, онҳоро водор созад, ки маҳз ба ин васила дар чараёни таълим ба ҳамдигар меҳрубон ва ба талабу хоҳишҳои дигарон диққат диҳанд.

3. Дар доираи раванди таълим, ки ба рушди малақаҳои муоширати хонандагони синфҳои ибтидоӣ нигаронида шудааст, зарур аст, ки равишҳои психологӣ истифода шаванд, ки хусусиятҳои синну солии кӯдакони аз 7 то 10-соларо ба назар мегиранд. Ин равишҳо бояд дастрас бошанд ва ба дарки онҳо мувофиқ бошанд ва рушди бомуваффақияти қобилиятҳои коммуникатсионӣ дар марҳилаҳои ибтидоии омӯзишро таъмин кунанд.

4. Дарачаи муайянгардидаи инкишофи малакаҳои муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим барои интихоби шакли таҳқиқот ва методикаҳои имконият медиҳад, ки бо ёрии онҳо ташкили корҳои ислоҳии малакаҳои алоҳида дар инкишофи самараноки маҳорати муошират ба роҳ монда шавад.

5. Хангоми дуруст истифода бурдани шароитҳои психологӣ ва педагогӣ дар ҷараёни таълими хонандагони синни хурди мактабӣ инкишофи малакаҳои муошират самараноку натиҷабархш хоҳанд гардид.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсия дар мавзӯи «Истифодаи шароитҳои психологӣ-педагогӣ дар инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050300-Психология (6D050307-Психологияи педагогӣ) ба бандҳои зерин мувофиқат мекунад:

Банди 1. Психологияи хонандагони зинаҳои гуногуни таълим (томактабӣ, мактабӣ, донишгоҳӣ), инкишофи шахсият ва равонии онҳо.;

Банди 6. Психологияи фаъолияти педагогӣ, қонунҳои психологӣ, омилҳо ва шароити ташаккул ва инкишофи он;

Банди 11. Соҳаҳои психологияи педагогӣ, механизм, хусусиятҳо ва шароити самаранокӣ дар раванди таълим;

Банди 18. Масъалаҳои психологии муошират ва иртибот дар раванди таълим;

Банди 25. Назарияҳо ва концепсияҳои асосии инкишофи фаъолияти таълимӣ дар психологияи педагогӣ.

Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона анҷом дода шуда, ягонагии натиҷаҳо ва муқаррароти илмӣ барои ҳимоя ошкор гардидааст, ки аз саҳми шахсии муҳаққиқ дар илми психология шаҳодат медиҳад.

Талаботи низоминомаи Шурои диссертатсиониро ба ҳисоб гирифта, комиссияи экспертӣ оид ба диссертатсияи Мачидов Парвизҷон Имомназарович чунин тавсия медиҳад:

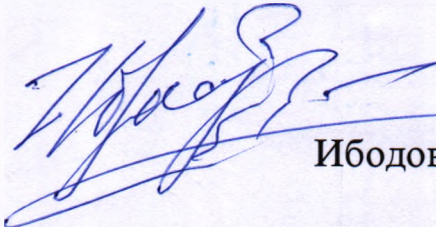
а) диссертатсияи Мачидов Парвизҷон Имомназарович дар мавзӯи «Истифодаи шароитҳои психологӣ-педагогӣ дар инкишофи муоширати хонандагони синни хурди мактабӣ дар раванди таълим» барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионии 6D.КOA-002 – и назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар: Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода интихоб карда шавад;

в) ба сифати муқарризони расмӣ: Бобоева Сайёра Боборачабовна, доктори илмҳои психологӣ, дотсенти кафедраи психологияи иҷтимоӣ ва касбии муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров”; Амонов Нодир Қодирович, номзади илмҳои психологӣ, дотсенти кафедраи психологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон муайян карда шаванд;

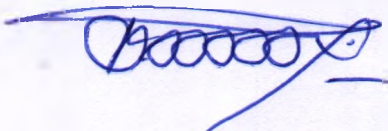
г) барои дар Шуро муайян кардани вақти ҳимоя, ҷойгир кардани эълон, паҳн кардани автореферат, дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ гузоштани матни диссертатсия ва автореферат иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои фалсафа,
профессор:

Ибодов М.О.

Аъзои комиссияи экспертӣ,
доктори фалсафа (PhD),
доктор аз рӯи ихтисоси
6D050300-Равоншиносӣ

Саидзода Б.Х.

Аъзои комиссияи экспертӣ,
номзади илмҳои педагогӣ,
дотсент:

Шарипов А.А.

“Имзоҳои М.О. Ибодов, Б.Х. Саидзода ва А.А. Шариповро тасдиқ менамоем”.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба
номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Амиров Ф.А.

10.12.2024